

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียน
เมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 4

School-Based Curriculum Administration of School Administrators in
the Muang Sung Noen School Cluster, Sung Noen District, under
Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4

ณรงค์ศักดิ์ ตัวมสูงเนิน¹ และ วิรลพัชร วงศ์วัฒนเกษม²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Narongsak Tuamsungnoen¹ and Wiralphet Wongwatkasem²

Nakornratchasima College

Corresponding Author E-mail : 6704030302055@nmc.ac.th, Wiralphet@nmc.ac.th

(Received: 19 January, 2026 ; Edit: 17 April, 2026; accepted: 17 April, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) เปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำนวน 136 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน และได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหาร, การบริหารหลักสูตร, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) study the level of school curriculum management by school administrators and 2) compare the school curriculum management of school administrators in the Muang Sung Noen school cluster, Sung Noen District, under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 4, classified by educational level and work experience. The sample used in this research consisted of 136 school administrators and teachers in the Muang Sung Noen school cluster, Sung Noen District, under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 4, determined using the Krejcie-Morgan table and obtained by stratified random sampling. The research instrument was a 5-level Likert scale questionnaire with a content validity index between 0.67-1.00 and a reliability coefficient of 0.90 for the entire questionnaire. The statistical methods used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research results found that:

1. The school curriculum management of school administrators... 1. In the group of schools in Muang Sung Noen, Sung Noen District, under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 4, the overall level is high.
2. The results of comparing the school curriculum administration of school administrators in the group of schools in Muang Sung Noen, Sung Noen District, under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 4, classified by educational level and work experience, show no overall difference.

Keywords : Administration, curriculum administration, school administrators.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคคลทุกช่วงวัย ทั้งด้านทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะ เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าในระดับสากล ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน การสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพจึงเป็นภารกิจสำคัญ โดยการผลิตบุคลากรที่มีทักษะความสามารถ และความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ (คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา, 2560) การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนากำลังคน โดยเน้นการผลิตและพัฒนาผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเจริญเติบโตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถในการแข่งขัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

การปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ทศวรรษที่ 2 มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้ รวมถึงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการการศึกษาและการจัดการหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ในด้านการพัฒนาศักยภาพครู การพัฒนาโดยใช้กระบวนการวิจัยจะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการเรียนการสอนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การบริหารหลักสูตรในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ประสบปัญหาหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทที่มีข้อจำกัดในทรัพยากรการศึกษา ปัญหาหลักที่พบคือ ความไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ซึ่งหลักสูตรบางครั้งไม่ได้สะท้อนสภาพแวดล้อมหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้การเรียนการสอนไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียน อีกทั้งบางหลักสูตรก็ยังไม่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (ศูนย์วิจัยการศึกษา, 2564) ขาดแคลนทรัพยากรการศึกษา เช่น สื่อการสอน, หนังสือเรียน, หรือเทคโนโลยีในการเรียนการสอน เป็นปัญหาที่ส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินการตามหลักสูตร หากโรงเรียนขาดเครื่องมือเหล่านี้ การเรียนการสอนจะไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) อีกปัญหาหนึ่งคือ การพัฒนาครู ที่ยังไม่เพียงพอในการรับมือกับหลักสูตรใหม่ ๆ การอบรมครูไม่ทันสมัย หรือครูขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการสอน ส่งผลให้การบริหารหลักสูตรไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) สุดท้าย การขาดการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งการประเมินผลการเรียนการสอนยังไม่ครบถ้วน ทำให้ไม่สามารถปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของนักเรียนได้ (ศูนย์วิจัยการศึกษา, 2564)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 เพื่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวน 205 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวน 136 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน และได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

การวิจัยเพื่อศึกษาการศึกษาระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ครั้งนี้ ผู้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 74 – 84)

3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้น จำนวน 70 ข้อ เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

4. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

6. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

7. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 70 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เหมาะสม มีค่าเท่ากับ 0.90

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 136 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	4.17	0.28	มาก
2	ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.02	0.29	มาก
3	ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	4.16	0.33	มาก
4	ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร	4.18	0.39	มาก
5	ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.14	0.34	มาก
6	ด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.12	0.30	มาก
7	ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร	4.10	0.27	มาก
ภาพรวม		4.13	0.24	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ทักษะการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D.= 0.24) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.18$, S.D.= 0.39) รองลงมาคือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.28) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 4.16$, S.D.= 0.33) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ($\bar{X} = 4.14$, S.D.= 0.34) ด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.12$, S.D.= 0.30) ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.27) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.02$, S.D.= 0.29) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน ปรากฏดังตารางที่ 2-3

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านที่	รายการ	ระดับปริญญาตรี		สูงกว่าระดับปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	4.22	0.25	4.05	0.31	3.467*	.042
2	ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.02	0.32	4.03	0.20	-.265*	.006
3	ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	4.24	0.26	3.98	0.39	4.474*	.001
4	ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร	4.32	0.31	3.89	0.40	6.835	.139
5	ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.21	0.29	4.00	0.40	3.592*	.013
6	ด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.18	0.27	4.02	0.31	3.350	.471
7	ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร	4.15	0.26	4.01	0.26	3.219	.957
ภาพรวม		4.19	0.21	3.99	0.25	8.4760	.128

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรและด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามประสบการณ์ทำงาน

ด้านที่	รายการ	น้อยกว่า		5 ปี		t	p-value
		5 ปี		ขึ้นไป			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	4.26	0.24	4.04	0.28	4.872	.213
2	ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.03	0.34	4.02	0.21	.259*	.002
3	ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	4.28	0.23	3.98	0.36	5.828*	.001
4	ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร	4.34	0.31	3.96	0.39	6.317	.184
5	ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.27	0.28	3.99	0.37	4.836*	.047

ด้านที่	รายการ	น้อยกว่า		5 ปี		t	p-value
		5 ปี		ขึ้นไป			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
6	ด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.20	0.28	4.01	0.28	3.903	.604
7	ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร	4.18	0.27	4.00	0.24	3.907	.366
ภาพรวม		4.22	0.21	4.00	0.23	5.809	.524

จากตาราง 3 แสดงว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับที่ดี สามารถนำหลักการบริหารจัดการมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ส่งผลให้โดยภาพรวมการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ซึ่งเป็นกระบวนการหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการภายในโรงเรียนโดยตรง ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร ทรัพยากร และระบบการนิเทศที่ส่งเสริมการดำเนินงานหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเป็นเพราะเป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูล การสะท้อนผลจากการประเมิน และการมีส่วนร่วมของหลายฝ่าย อีกทั้งยังต้องใช้เวลาและงบประมาณในการดำเนินการ ส่งผลให้บางสถานศึกษาอาจยังขาดความต่อเนื่องหรือระบบที่ชัดเจนในการพัฒนา จึงควรได้รับการส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการบริหารหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมินทร์ ศรีหมื่นไวย (2567) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อผลการวิเคราะห์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเมืองสูงเนิน อำเภอสูงเนิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ย่อมมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการจัดทำและดำเนินการบริหารหลักสูตรที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามักมีโอกาสดำเนินการพัฒนางานด้านหลักสูตร การบริหารจัดการศึกษา และนวัตกรรมทางการเรียนรู้มากกว่า จึงสามารถนำแนวคิดหรือเทคนิคใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดทำหลักสูตรและบริหารหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่ผู้บริหารบางกลุ่มอาจยังขาดโอกาสในการพัฒนาตนเองหรือได้รับการอบรมด้านนี้น้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธศักดิ์ ภูผาอารักษ์ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ตามความคิดเห็นของครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ย่อมมีระดับความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการบริหารหลักสูตรที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่ามักมีความชำนาญในการวางแผน ดำเนินงาน นิเทศ และปรับปรุงหลักสูตร สามารถประยุกต์ใช้ประสบการณ์จริงในการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่ผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยอาจยังอยู่ในช่วงเรียนรู้และขาดความมั่นใจในการบริหารหลักสูตร ส่งผลให้ความคิดเห็นในหลายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและด้านการสรุปผลการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน อาจเพราะทั้งสองด้านมีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปแบบชัดเจน มีขั้นตอนและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้คล้ายกันทุกสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร ละหารเพชร (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนอำเภอสูงเนิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ผู้บริหารควรวางแผนและจัดสรรทรัพยากรให้พร้อมต่อการดำเนินงานหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรใช้ผลวิจัยพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานและบริบทท้องถิ่นโดยมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

1.3 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ผู้บริหารควรวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นระบบและชัดเจน

1.4 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ผู้บริหารควรนำผลวิจัยไปใช้ปรับปรุงระบบนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

1.6 ด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารควรใช้ผลวิจัยเป็นแนวทางในการสรุปและรายงานผลเพื่อพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

1.7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ผู้บริหารควรนำผลวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรให้ทันสมัยและยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ขยายกลุ่มตัวอย่าง เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในหลายขนาดและหลายระดับในเขตพื้นที่กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนอำเภอสูงเนิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสะท้อนถึงความหลากหลายของบริบทการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่มากขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและความแม่นยำของผลการวิจัย

2.2 เปรียบเทียบระหว่างจังหวัด ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ภายในภูมิภาคเดียวกันหรือระหว่างภูมิภาค เพื่อดูว่ามีความแตกต่างในแนวทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับบริบททางภูมิศาสตร์หรือวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือไม่

2.3 วิเคราะห์เชิงลึกในแต่ละด้านของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในแต่ละด้าน และแนวทางในการพัฒนาอย่างละเอียดและเฉพาะเจาะจง

2.4 ศึกษาผลกระทบต่อผลลัพธ์ทางการศึกษา ศึกษาว่าการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารส่งผลต่อผลลัพธ์ทางการเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนรู้อย่างไร เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการบริหารสถานศึกษากับคุณภาพของการศึกษาที่นักเรียนได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา. (2560). *รายงานการปฏิรูปการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรหมินทร์ ศรีหมื่นไวย. (2567). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5. *วารสารการบริหาร การศึกษา*, 15(2), 45–60.
- ยุทธศักดิ์ ภูผารักษ์. (2565). *การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยในประเทศไทย.

ศิวพร ละหารเพชร. (2562). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยในประเทศไทย.

ศูนย์วิจัยการศึกษา. (2564). รายงานการวิจัยการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). รายงานสภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.